

K R O N I K A

Archeologia Polski, t. XXIII: 1978, z. 2

IX MIĘDZYNARODOWY KONGRES UNII NAUK PRA- I PROTOHISTORYCZNYCH W NICEI (13-18 września 1976)

W dniach 13-18 września 1976 r. odbył się w Nicei IX Międzynarodowy Kongres Nauk Pra- i Protohistorycznych*. Kongres został zorganizowany przez Francuski Komitet Narodowy Międzynarodowej Unii Nauk Pra- i Protohistorycznych, kierowany przez przewodniczącego prof. dra L. Balout i sekretarza generalnego prof. dra H. de Lumley'a.

W Kongresie uczestniczyło ok. 2700 archeologów i prahistoryków ze wszystkich kontynentów. Najliczniej była reprezentowana Europa. Wśród badaczy europejskich największą grupę stanowili przedstawiciele gospodarzy Kongresu — archeolodzy francuscy. Obrady odbywały się na terenie miasteczka uniwersyteckiego w Nicei. Dla ich realizacji organizatorzy powołali dziesięć sekcji tematyczno-chronologicznych: I — poświęconą metodologii archeologii i prahistorii, II-VI dotyczyły problematyki epoki kamienia (paleolit, mezolit, neolit), VII — epoki brązu, VIII — epoki żelaza, IX — poświęcona była okresowi wielkich migracji ludów, X — archeologii podwodnej. W ramach tych sekcji zorganizowano 30 sympozjów specjalistycznych, a ponadto przedstawiono 6 tematów specjalistycznych w grupach o charakterze częściowo interdyscyplinarnym. Dysproporcje wyraźnie występujące w podziale chronologicznym Sekcji, jak też w dość jednostronnym potraktowaniu problematyki pradziejowej, tłumaczyć należy specyfiką zainteresowań naukowych gospodarzy Kongresu. Wygłoszone referaty i komunikaty przedstawiały różne poziomy wiedzy i duże rozstrzelenie problematyki i tematów w ramach sekcji, czy nawet podsekcji tematyczno-regionalnych. Stosunkowo mało było referatów i komunikatów analityczno-syntetyzujących. Niekiedy kolokwia wygłaszane w ramach sympozjów specjalistycznych nie wychodziły poza analizę typologiczną. Ten zróżnicowany pod względem naukowym poziom wystąpień na Kongresie uzupełniały prelekcje, pozostające niekiedy na poziomie zdecydowanie amatorskim, nie nadające się właściwie na obrady Kongresu. Na tym tle korzystnie wypadły referaty i komunikaty badaczy z CSRS, NRD, Polski, Rumunii i ZSRR, a także szereg referatów archeologów z RFN, Anglii i USA.

W ramach Kongresu otwarto w Nicei kilka wystaw o problematyce archeologicznej i historycznej, a także zorganizowano kilka wycieczek naukowych po Prowansji (dla wszystkich uczestników Kongresu) oraz po Francji (dla niektórych uczestników). Uczestnicy Kongresu otrzymali komplet materiałów, złożony m. in. ze streszczeń referatów i znacznej części komunikatów.

Delegacji polskiej z ramienia Polskiego Komitetu Narodowego Unii przewodniczył senior Komitetu prof. dr K. Jażdżewski, wybrany jednogłośnie do pełnienia tej funkcji w dniu 14 IX na posiedzeniu Komitetu w Nicei w składzie: prof. prof. W. Chmielewski, K. Jażdżewski, J. Żak, doc. K. Dąbrowski. Sekretarzem delegacji wybrano prof. dra J. Żaka. Delegacja polska była stosunkowo dość liczna — 24

* Przy opracowywaniu niniejszego tekstu wykorzystano materiały sprawozdawcze z Kongresu, udostępnione przez prof. dra J. Żaka.

Institucje Ośrodki	IHKM	Uniw.	WSP	Muzea	Z-d Geolo- gii PAN	Razem	w tym delega- tów
1	2	3	4	5	6	7	8
Warszawa	4	2	—	2	1	9	5
Kraków	1	3	—	1	—	5	2
Poznań	—	1	—	3	—	4	1
Łódź	1	1	—	1	—	3	3
Wrocław	1	—	—	—	—	1	1
Lublin	—	1	—	—	—	1	1
Słupsk	—	—	1	—	—	1	1
Razem	7	8	1	7	1	24	14

osoby, w tym 2 osoby zaproszone przez organizatorów Kongresu i 14 osób delegowanych przez różne instytucje naukowe i muzea. Grupa polskich archeologów wg ośrodków i instytucji przedstawia się następująco:

Udział archeologów polskich w obradach Kongresu był nader aktywny. Prof. prof. W. Chmielewski, J. K. Kozłowski, J. Żak oraz doc. S. K. Kozłowski przewodniczyli obradom na sympozjach, w sekcjach, bądź w podsekcjach.

Referaty na sympozjach wygłosili:

- J. K. Kozłowski — Les industries à points à cran en Europe Centre-Est.
— L'Aurignacien dans les Balkans.
— 7 th-5th milenia in the Danube Basin.
- S. K. Kozłowski — Les courants intreculturels dans le Mésolitique de l'Europe occidentale.
- Z. Woźniak — Anfänge der La Tène-Kultur in Schlesien.

Komunikaty w sekcjach wygłosili:

W sekcji I:

- A. Abramowicz — Quelques problèmes de l'histoire de l'archéologie.
- J. Kmiecinski — Mechanisierung der archäologischen Feldarbeiten.
- J. Pyrgala — Application de méthodes d'archéologie et des sciences naturelles concernant la colonisation préhistorique.
- W. Chmielewski — The Typology of Artifacts or Typology of Human Cultures.
- T. Madeyska — The Environment of the Upper Pleistocene Palaeolithic Cultures in Poland.

W sekcjach III-V:

- W. Chmielewski — The Differences between Settlement Pattern among the Lower and Middle Würmian Populations of Central Europe.
- A. Dagnan-Ginter — L'outillage sur éclat dans le Paléolithique supérieur d'Europe Centrale.
- J. K. Kozłowski — Les relations entre les paléo-indiens et les méso-indiens aux Caraibes.

W sekcji VI:

- L. Krzyżaniak — Domestic Animals from Kadere (Sudan) and the Beginnings of the Food Producing Economy on the Upper (main) Nile.
- J. Gurba — Le Probleme de la chronologie de la Culture des coupes a col en forme d'entonnoir.

W sekcji VII:

M. Gedl — La civilisation prelusacienne.

B. Gediga — Forschungsprobleme der frühen Bronze perioden in Westpolen.

T. Malinowski — Les Tombes d'Animaux entre l'Age du Bronze final et les premières périodes de l'Age du Fer en Pologne.

W sekcji VIII:

M. Mączyńska — Die Perlen aus der vorrömischen Kaiserzeit und der frühen Völkerwanderungszeit im mitteleuropäischen Barbarikum.

J. Pyrgała — Die Landwirtschaft und Haustierzucht vom I. Jahrhundert v.u.Z. zum IV Jahrhundert u.Z. in den polnischen Landen.

J. Wielowiejski — Die Schatzfunde römischer Münzen zwischen der mittleren Donau und der Ostsee.

W sekcji IX:

W. Błaszczuk — Location of Cities on Magdeburgian Law in Middle Europe with particular Consideration of Polish Cities: a Study of Archaeological Sources.

E. Dąbrowska — Les sources archeologiques et les debuts du christianisme en Pologne.

K. Dąbrowski — Nouvelles donnees concernant l'orfevrerie sur le territoire d'Olsztyn (Pologne).

M. Dembińska — Les changements dans la civilisation materielle a la lumiere des sources archeologiques en Pologne du haut Moyen-Age (VIII-XIIe siecles).

J. Żak — Les éléments cultures francs chez les Slaves du bassin de l'Oder et de la Vistule. V, VI, Xe siècle.

Referaty i komunikaty naszych archeologów stały na wysokim poziomie. Miały w większości charakter syntetyzujący, były krótkie i treściwe. Informowały w pełni o dorobku naszej dyscypliny w kraju i na tle europejskim. Kilka z nich miało aspekt bardziej ogólny.

W sumie — wkład polskich archeologów w prace naukowe Kongresu należy ocenić bardzo pozytywnie.

Przedstawiciele Polski mieli też swój wkład w pracach organizacyjnych Kongresu, w Conseil Permanent. W skład tego ciała wchodzi: czł. rzecz. PAN prof. dr W. Hensel jako przewodniczący Polskiego Komitetu Narodowego Unii, prof. dr W. Chmielewski, prof. dr K. Jażdżewski i prof. dr J. Żak. Sprawy polskie na posiedzeniu Conseil Permanent, pod nieobecność na Kongresie prof. W. Hensla, reprezentował prof. K. Jażdżewski.

Na posiedzeniu polskich członków Conseil Permanent w dniu 14 IX ustalono przedstawienie na plenarnym zebraniu Conseil Permanent następujących wniosków:

- 1 — ściślejszy kontakt między Komitetem Wykonawczym Unii a Komitetami Narodowymi, zwłaszcza w sprawie informowania i zwracania się do Komitetów przy zapraszaniu konkretnych osób na Kongresy, czy sympozja oraz do współpracy;
- 2 — włączenie do prac Unii, pod jej patronatem, międzynarodowego sympozjum w Łodzi na temat mechanizacji archeologicznych prac wykopaliskowych, organizowanego przez doc. dra J. Kmiecńskiego, staraniem i na koszt Katedry Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego;
- 3 — włączenie do prac Unii, pod jej patronatem, sympozjum w Krakowie przy udziale 30 uczestników z Polski i Czechosłowacji na temat badań nad kulturami oryniacką i grawecką, organizowanego przez prof. dra J. K. Kozłowskiego, staraniem i na koszt Instytutu Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego;
- 4 — wyodrębnienie w przyszłym Kongresie Sekcji Historii Nauk Pra- i Protohistorycznych;

5 — dokooptowanie do Komitetu badań nad bursztynem doc. dra K. Dąbrowskiego i prof. dra J. Żaka.

Na zebraniu Conseil Permanent w dniu 18 IX 1976 r. wnioski grupy polskiej przedstawił prof. K. Jażdżewski. Sekretarz Unii przyjął do wiadomości wnioski 1. Wnioski 2-4, złożone na piśmie, zostaną rozpatrzone na najbliższym posiedzeniu Conseil Permanent i przypuszczalnie załatwione pozytywnie. Wniosek 5 został uchwalony.

Na tymże posiedzeniu nie ustalono jednakże miejsca obrad przyszłego Kongresu, pozostawiając decyzję w tej sprawie do podjęcia w ciągu najbliższego roku — Komitetowi Wykonawczemu Unii.

Jerzy Pyrgała

PROBLEMATYKA GŁÓWNEJ PLEBISYTY KONFERENCJI NA IX
WYSTAWIENIOWYM KONGRESIE NAUCZ. POL. I PRACOWNICZYCH
W WARSZAWIE
13-18 WRZEŚNIA 1976

Problematyka główna plebiscytu na IX Kongresie Nauk Pol. i Pracowniczych dotyczyła przede wszystkim w ramach specjalnej sesji plenarnej pod kierownictwem S. Sadowskiego, jak również na obradach plenarnych specjalistycznych. Wskazywało to dotychczasowe ustalenia problematyki konferencji dokonał S. S. — historycy uczestniczący w Europejskiej konferencji J. K. Kucharskiego, Sadowskiego S. — filozofowie i prawnicy w Europejskiej plenarnej grupie B. Kłosa, jak i struktury specjalistycznych konferencji S. S. organizowanych w ramach CNRS przez A. Lantier-Gauthier oraz sesji grupowo-specjalistycznych konferencji S. S. organizowanych przez S. Sadowskiego i P. Gaudin. Tak dotychczas problematyka konferencji generalnie problematyka konferencji dotyczyła przede wszystkim sesji plenarnej i sesji specjalistycznych. W ramach specjalistycznych sesji sesji i sesji plenarnej problematyka konferencji dotyczyła przede wszystkim sesji plenarnej i sesji specjalistycznych. W ramach specjalistycznych sesji sesji i sesji plenarnej problematyka konferencji dotyczyła przede wszystkim sesji plenarnej i sesji specjalistycznych.

Na sesji plenarnej, w szczególności w ramach sesji plenarnej i sesji specjalistycznych, S. S. Sadowskiego, jak również na obradach plenarnych specjalistycznych. Wskazywało to dotychczasowe ustalenia problematyki konferencji dokonał S. S. — historycy uczestniczący w Europejskiej konferencji J. K. Kucharskiego, Sadowskiego S. — filozofowie i prawnicy w Europejskiej plenarnej grupie B. Kłosa, jak i struktury specjalistycznych konferencji S. S. organizowanych w ramach CNRS przez A. Lantier-Gauthier oraz sesji grupowo-specjalistycznych konferencji S. S. organizowanych przez S. Sadowskiego i P. Gaudin. Tak dotychczas problematyka konferencji generalnie problematyka konferencji dotyczyła przede wszystkim sesji plenarnej i sesji specjalistycznych. W ramach specjalistycznych sesji sesji i sesji plenarnej problematyka konferencji dotyczyła przede wszystkim sesji plenarnej i sesji specjalistycznych.

Tak dotychczas problematyka konferencji generalnie problematyka konferencji dotyczyła przede wszystkim sesji plenarnej i sesji specjalistycznych. W ramach specjalistycznych sesji sesji i sesji plenarnej problematyka konferencji dotyczyła przede wszystkim sesji plenarnej i sesji specjalistycznych.

Problematyka główna plebiscytu na IX Kongresie Nauk Pol. i Pracowniczych dotyczyła przede wszystkim w ramach specjalnej sesji plenarnej pod kierownictwem S. Sadowskiego, jak również na obradach plenarnych specjalistycznych. Wskazywało to dotychczasowe ustalenia problematyki konferencji dokonał S. S. — historycy uczestniczący w Europejskiej konferencji J. K. Kucharskiego, Sadowskiego S. — filozofowie i prawnicy w Europejskiej plenarnej grupie B. Kłosa, jak i struktury specjalistycznych konferencji S. S. organizowanych w ramach CNRS przez A. Lantier-Gauthier oraz sesji grupowo-specjalistycznych konferencji S. S. organizowanych przez S. Sadowskiego i P. Gaudin. Tak dotychczas problematyka konferencji generalnie problematyka konferencji dotyczyła przede wszystkim sesji plenarnej i sesji specjalistycznych.